

4.3. Πρωτόκολλο ανάπτυξης σχεδίου μαθήματος/ενότητας (Μιχαέλα Παπά)

Πρωτόκολλο για τον σχεδιασμό ενότητας διαφοροποιημένης διδασκαλίας

Γνωστικό αντικείμενο: (π.χ. Ιστορία)		Τάξη: (π.χ. Α΄ Γυμνασίου)
Ενότητα/Κεφάλαιο	Συμπληρώστε τον τίτλο της ενότητας/κεφαλαίου	
Αριθμός μαθημάτων/ χρόνος	Σε πόσα μαθήματα ολοκληρώνεται η ενότητα και πόσες διδακτικές ώρες θα χρειαστούν; (π.χ. 3 μαθήματα, 3 διδακτικές ώρες)	
Στόχοι		
<i>Με ποιον τρόπο συνδέεται η παρούσα διδακτική πρόταση με το ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ;</i>		
Γνώση	<i>Τι θέλετε οι μαθητές/τριες να γνωρίζουν; (πρόσωπα, γεγονότα, ημερομηνίες, λεξιλόγιο, ορισμοί κλπ).</i>	
Κατανόηση	<i>Τι θέλετε οι μαθητές/τριες να κατανοούν; (έννοια, βασική ιδέα, γενική αρχή κλπ).</i>	
Δεξιότητα	<i>Τι θέλετε οι μαθητές/τριες να μπορούν να κάνουν; (να συγκρίνουν, να αναλύουν, να κάνουν περίληψη, να ταξινομούν κλπ).</i>	
Προαπαιτούμενες γνώσεις/δεξιότητες		
<i>Ποιες γνώσεις/δεξιότητες είναι απαραίτητες για τη συμμετοχή των μαθητών στη διδασκαλία; Εάν κάποιος από τους μαθητές δεν τις έχουν κατακτήσει, ποιες προσαρμογές είναι απαραίτητες; (υποστηρικτικό υλικό, επαναδιδασκαλία, υποστήριξη από συνομήλικο κλπ)</i>		
Ερωτήσεις-κλειδιά για τη διδασκαλία		
<i>Σε ποια βασικά ερωτήματα και έννοιες εστιάζει η διδασκαλία; Οι πυρηνικές γνώσεις αφορούν έννοιες, βασικές/γενικεύσιμες αρχές, οι οποίες μπορεί να έχουν εφαρμογή σε διαφορετικά πλαίσια.</i>		
Ομαδοποίηση		
<i>Πως υλοποιείται η ευέλικτη ομαδοποίηση; Υπάρχει εναλλαγή της ομαδοποίησης; Ποια είναι η σύσταση ομάδων (ομοιογενείς/ετερογενείς ως προς την ετοιμότητα κλπ);</i>		
Στρατηγικές και μέσα διαφοροποιημένης διδασκαλίας		
Στρατηγικές Δ.Δ.	<i>Ποιες στρατηγικές αξιοποιούνται; (π.χ. Διαβάθμιση μαθησιακού έργου)</i>	
Μέσα Δ.Δ.	<i>Ποια μέσα αξιοποιούνται; (π.χ. κάρτα εισόδου, γραφικοί οργανωτές, κλπ)</i>	
Υλικό – Φύλλα εργασίας		

<p>Σε ποιο στάδιο της διδασκαλίας αξιοποιείται το υλικό/φύλλο εργασίας που προτείνετε; (π.χ. Περιεχόμενο, επεξεργασία, εργασία στο σπίτι)</p>	<p>Τι υλικά/ φύλλα εργασίας/χειραπτικό υλικό/λογισμικά/ιστοσελίδες/βίντεο κ.λπ. θα χρειαστούν; Αναφέρετε πραγματικό αριθμό για κάθε ένα.</p> <p>Θα χρησιμοποιήσετε υποστηρικτική τεχνολογία; Για ποιους;</p> <p>Αριθμήστε τα υλικά που προτείνετε και παραπέμψτε στο σημείο που μπορεί να τα βρει κάποιος (π.χ. Υλικό 1: Γραφικός οργανωτής, βλ. Παράρτημα σ. Χ)</p>
	<p>Προσθέστε όσες επιπλέον γραμμές χρειάζεστε ανάλογα με τον αριθμό των υλικών που συμπεριλαμβάνονται στο σενάριο.</p>
Αξιολόγηση	
<p>Είδος αξιολόγησης</p>	<p>Σε ποια φάση της διδασκαλίας αξιολογείτε τους μαθητές και γιατί; Σημειώστε το είδος της αξιολόγησης (π.χ. Αρχική, διαμορφωτική, τελική αξιολόγηση, Αυτο-αξιολόγηση)</p>
<p>Τρόπος αξιολόγησης</p>	<p>Με ποιον τρόπο δείχνουν οι μαθητές τι έχουν μάθει;</p> <p>Τι υλικά/φύλλα εργασίας θα χρειαστούν;</p> <p>Προσφέρονται πολλαπλοί/εναλλακτικοί τρόποι επίδειξης της γνώσης;</p> <p>Πως ενισχύει τον αναστοχασμό;</p> <p>Αριθμήστε τα υλικά που προτείνετε και παραπέμψτε στο σημείο που μπορεί να τα βρει κάποιος (π.χ. Υλικό αξιολόγησης 1: Διαβαθμισμένες κάρτες εξόδου, βλ. Παράρτημα σ. Χ)</p>
	<p>Προσθέστε όσες επιπλέον γραμμές χρειάζεστε ανάλογα με τον αριθμό των υλικών που συμπεριλαμβάνονται στο σενάριο.</p>

**Πρωτόκολλο για τον σχεδιασμό μαθήματος
διαφοροποιημένης διδασκαλίας**

1ο μάθημα:

(Στον παρακάτω πίνακα σημειώστε με Χ, τους άξονες με βάση τους οποίους διαφοροποιήσατε τη διδασκαλία σας.)

Διαφοροποίηση	Ως προς την ετοιμότητα	Ως προς τα ενδιαφέροντα	Ως προς τη μαθησιακή προτίμηση
Περιεχομένου			
Επεξεργασίας			
Τελικού προϊόντος			

Χρόνος	Βήματα διδασκαλίας	Μαθησιακές και διδακτικές ενέργειες	Στοιχεία διαφοροποίησης (Στρατηγικές και μέσα)
	<p><i>Πως ξεκινάει η διδασκαλία;</i></p> <p><i>(αφόρμηση, ανακοίνωση στόχων, σύνδεση με τα προηγούμενα κ.λπ.)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ποιες είναι οι ενέργειες του εκπαιδευτικού;</i> • <i>Ποιες είναι οι ενέργειες των μαθητών;</i> <p><i>Αναφέρετε συγκεκριμένα πως θα κινείστε με όλους τους μαθητές από βήμα σε βήμα.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Πως κινητοποιούνται οι μαθητές;</i> - <i>Ενεργοποιείται η προηγούμενη γνώση;</i> - <i>Πως εισάγονται οι μαθητές στη θεματική;</i> - <i>Οργανώνονται οι ομάδες;</i> <p><i>Συγκεκριμένη αναφορά στο παράρτημα.</i></p>
	<p><i>Περιεχόμενο</i></p> <p><i>(συγκεκριμένη αναφορά με βάση το μάθημα)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ποιες είναι οι ενέργειες του εκπαιδευτικού;</i> • <i>Ποιες είναι οι ενέργειες των μαθητών;</i> <p><i>Αναφέρετε συγκεκριμένα πως θα κινείστε με όλους τους μαθητές από βήμα σε βήμα.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Πως θα διαφοροποιηθεί το περιεχόμενο για ανταποκρίνεται στις ανάγκες των μαθητών;</i> - <i>Με ποιον τρόπο δίνεται η πρόσβαση η νέα γνώση;</i> - <i>Παρουσιάζεται με διαφορετικούς τρόπους; (π.χ. σχολικό εγχειρίδιο, βίντεο, εκπαιδευτικό λογισμικό, γραφικοί οργανωτές κ.λπ.).</i> - <i>Προσφέρονται πολλαπλοί τρόποι υποστήριξης;</i> - <i>Ποια υλικά αξιοποιούνται;</i> <p><i>Συγκεκριμένη αναφορά στο παράρτημα.</i></p>

	<p>Επεξεργασία (συγκεκριμένη αναφορά με βάση το μάθημα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι ενέργειες του εκπαιδευτικού; • Ποιες είναι οι ενέργειες των μαθητών; <p>Αναφέρετε συγκεκριμένα πως θα κινείστε με όλους τους μαθητές από βήμα σε βήμα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Πως θα διαφοροποιηθεί η επεξεργασία της νέας γνώσης; - Προσφέρονται πολλαπλοί τρόποι επεξεργασίας; - Είναι όλες οι εργασίες αξιόλογες; - Πως θα εμπλακούν όλοι οι μαθητές; Δίνονται επιλογές; - Ποια υλικά αξιοποιούνται; <p>Συγκεκριμένη αναφορά στο παράρτημα.</p>
	<p>Τελικό προϊόν (συγκεκριμένη αναφορά με βάση το μάθημα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι ενέργειες του εκπαιδευτικού; • Ποιες είναι οι ενέργειες των μαθητών; <p>Αναφέρετε συγκεκριμένα πως θα κινείστε με όλους τους μαθητές από βήμα σε βήμα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Πως θα δείξουν οι μαθητές τι έχουν μάθει; - Προσφέρονται πολλαπλοί/εναλλακτικοί τρόποι επίδειξης της γνώσης; - Ποια υλικά αξιοποιούνται; <p>Συγκεκριμένη αναφορά στο παράρτημα.</p>
	<p>Προσθέστε όσες επιπλέον γραμμές χρειάζεστε ανάλογα με τον αριθμό των βημάτων της διδασκαλίας.</p>		

2ο μάθημα:

(Στον παρακάτω πίνακα σημειώστε με Χ, τους άξονες με βάση τους οποίους διαφοροποιήσατε τη διδασκαλία σας.)

Διαφοροποίηση	Ως προς την ετοιμότητα	Ως προς τα ενδιαφέροντα	Ως προς τη μαθησιακή προτίμηση
Περιεχομένου			
Επεξεργασίας			
Τελικού προϊόντος			

Χρόνος	Βήματα διδασκαλίας	Μαθησιακές και διδακτικές ενέργειες	Στοιχεία διαφοροποίησης (Στρατηγικές και μέσα)
	<p>Πως ξεκινάει η διδασκαλία;</p> <p>(αφόρμηση, ανακοίνωση στόχων, σύνδεση με τα προηγούμενα κ.λπ.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι ενέργειες του εκπαιδευτικού; • Ποιες είναι οι ενέργειες των μαθητών; <p>Αναφέρετε συγκεκριμένα πως θα κινείστε με όλους τους μαθητές από βήμα σε βήμα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Πως κινητοποιούνται οι μαθητές; – Ενεργοποιείται η προηγούμενη γνώση; – Πως εισάγονται οι μαθητές στη θεματική; – Οργανώνονται οι ομάδες; <p>Συγκεκριμένη αναφορά στο παράρτημα.</p>
	<p>Περιεχόμενο</p> <p>(συγκεκριμένη αναφορά με βάση το μάθημα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι ενέργειες του εκπαιδευτικού; • Ποιες είναι οι ενέργειες των μαθητών; <p>Αναφέρετε συγκεκριμένα πως θα κινείστε με όλους τους μαθητές από βήμα σε βήμα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Πως θα διαφοροποιηθεί το περιεχόμενο για ανταποκρίνεται στις ανάγκες των μαθητών; – Με ποιον τρόπο δίνεται η πρόσβαση η νέα γνώση; – Παρουσιάζεται με διαφορετικούς τρόπους; (π.χ. σχολικό εγχειρίδιο, βίντεο, εκπαιδευτικό λογισμικό, γραφικοί οργανωτές κ.λπ.). – Προσφέρονται πολλαπλοί τρόποι υποστήριξης; – Ποια υλικά αξιοποιούνται; <p>Συγκεκριμένη αναφορά στο παράρτημα.</p>
	<p>Επεξεργασία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι ενέργειες του εκπαιδευτικού; 	<ul style="list-style-type: none"> – Πως θα διαφοροποιηθεί η επεξεργασία της νέας γνώσης; – Προσφέρονται πολλαπλοί τρόποι επεξεργασίας;

	(συγκεκριμένη αναφορά με βάση το μάθημα)	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι ενέργειες των μαθητών; <p>Αναφέρετε συγκεκριμένα πως θα κινείστε με όλους τους μαθητές από βήμα σε βήμα</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Είναι όλες οι εργασίες αξιόλογες; - Πως θα εμπλακούν όλοι οι μαθητές; Δίνονται επιλογές; - Ποια υλικά αξιοποιούνται; <p>Συγκεκριμένη αναφορά στο παράρτημα.</p>
	<p>Τελικό προϊόν</p> <p>(συγκεκριμένη αναφορά με βάση το μάθημα)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιες είναι οι ενέργειες του εκπαιδευτικού; • Ποιες είναι οι ενέργειες των μαθητών; <p>Αναφέρετε συγκεκριμένα πως θα κινείστε με όλους τους μαθητές από βήμα σε βήμα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Πως θα δείξουν οι μαθητές τι έχουν μάθει; - Προσφέρονται πολλαπλοί/εναλλακτικοί τρόποι επίδειξης της γνώσης; - Ποια υλικά αξιοποιούνται; <p>Συγκεκριμένη αναφορά στο παράρτημα.</p>
	<p>Προσθέστε όσες επιπλέον γραμμές χρειάζεστε ανάλογα με τον αριθμό των βημάτων της διδασκαλίας.</p>		

Προσθέστε όσα επιπλέον μαθήματα χρειάζεστε ανάλογα με την ενότητα που επιλέξατε.

Παράρτημα

Μάθημα 1

Διδακτικό υλικό

Υλικό 1: ...

Υλικό 2: ...

Κ.λπ.

Υλικό Αξιολόγησης

Υλικό αξιολόγησης 1: ...

Υλικό αξιολόγησης 2: ...

Κ.λπ.

Μάθημα 2

Διδακτικό υλικό

Υλικό 1: ...

Υλικό 2: ...

Κ.λπ.

Υλικό Αξιολόγησης

Υλικό αξιολόγησης 1: ...

Υλικό αξιολόγησης 2: ...

Κ.λπ.